

Slik jobber vi med

Klima

SpareBank 1

Slik jobber vi med klima

Vår visjon:

Trygg avkastning for en bærekraftig fremtid i henhold til FNs bærekraftsmål og 1,5-gradersmålet i Paris-avtalen. Vi forplikter oss til å gjøre det vi kan for å støtte opp under disse målene og opplever ingen interessekonflikt mellom bærekraft og finansavkastning på lang sikt, ettersom disse er gjensidig avhengig av hverandre.

FNs bærekraftsmål er verdens felles veikart for å stoppe klimaendringer, utrydde fattigdom og bekjempe ulikheter innen 2030. For oss betyr dette at vi må investere med en forståelse av hvordan miljø og samfunn utvikles, altså hvordan investere bærekraftig. Med dagens kurs og tempo er det internasjonale samfunnet ikke i nærheten av å innfri FNs bærekraftsmål. Dersom verden skal være i stand til å nå målene innen 2030, må det investeres og satses i et helt annet omfang enn hva verden hittil har sett til nå. Globalt må tankegangen og ansvarlighet endres for å kunne skape den transformasjonen som er nødvendig.

Klima og miljø-ødeleggelse er den største risikoen som økosystemet og dermed økonomien står overfor. Vi erkjenner at langsiktige klimaendringer vil føre til en dramatisk endring av miljøet som all økonomisk aktivitet og hele vårt samfunn vil være avhengig av. Å ignorere dette vil føre til katastrofale resultater og konsekvenser for livet på jorden, og det vil bli umulig å oppnå de andre bærekraftmålene.

Forskningsbasert tilnærming til FNs bærekraftsmål

Oppnåelsen av FNs bærekraftsmål om å sikre menneskerettigheter og grunnleggende sosiale kriterier, og økonomisk utvikling, er alle avhengig av at vi først og fremst sikrer forutsetningene til stabile livsforhold for mennesker, planter og dyr på vår planet (biosfæren). Hvis vi ikke oppnår målene relatert til rent vann og gode sanitærforhold (FNs mål 6), liv under vann (FNs mål 14), liv på land (FNs mål 15) og klimatiltak (FNs mål 13), vil vi heller ikke være i stand til å nå de øvrige målene. Tap av naturmangfold truer de ressurser og økosystemer som mennesker er avhengig av.

Verdens energisystem er fortsatt 80 - 85% fossilbasert. Transformasjonen til et fornybart energisystem går dessverre alt for sakte til å nå 1.5 graders målet som i praksis betyr null CO2 utslipp i år 2050. En av de viktigste oppgavene for finansbransjen er å øke hastigheten på energiomstillingen fra fossile råvarer til fornybar energi og produksjonsteknologi. Investeringer i selskaper som bidrar til det grønne skiftet gjennom omstilling og avkarbonisering vil spille en viktig rolle for denne omstillingen sammen med investeringer i ny teknologi og næringsliv.

Klima- og miljørisiko har derfor alltid hatt stor oppmerksomhet hos oss og våre forvaltere hvor vi har vært sterkt engasjert både gjennom fokuserte investeringer i fornybar energiteknologi, samt vært aktiv pådriver for omstilling og avkarbonisering i alle selskapene vi investerer igjennom våre forvaltere.

Strengere reguleringer og et samarbeid mellom offentlig og privat næringsliv vil være sentralt for at vi skal lykkes. Vi mener at vi fortsatt er helt i startfasen av en investeringsboom og kapitalomstilling de neste tjue årene. Vi kommer til å oppleve store opp- og nedturer underveis, og finansmarkedet forventes å overdrive slike hendelser – både positivt og negativt. Disse svingningene kan utnyttes av våre aktive forvaltere som kjenner selskapene godt og kan utnytte sin kunnskapsfordel og investeringserfaring til å skape meravkastning gjennom feilprisingen som oppstår i slike perioder.

Hva er klimarisiko?

Klimarisiko deles inn i tre deler:

Fysisk risiko: risiko fra klima og værrelaterte hendelser, f.eks. flom, tørke, storm. Ekstreme værhendelser og langvarige endringer i klima kan potensielt føre til store finansielle tap.

Overgangsrisiko: økonomisk risiko knyttet til overgangen til lavutslippssamfunnet. Det handler om virkningen av politiske, teknologiske og markedsmessige endringer i konsumentadferd- og preferanser som innebærer varierende grad av finansiell- og omdømme risiko for selskaper.

Ansvarsrisiko: erstatningskrav knyttet til beslutninger eller mangel på beslutninger som kan knyttes direkte til klimapolitikk eller klimaendringer.

Tiltak for å motvirke klimaendringer og gjennomføre klimatilpasninger representerer også store muligheter for selskaper som er i forkant av utviklingen, for eksempel gjennom bedre ressurseffektivitet og kostnadsbesparelser, innføring av lavutslippenergi og utvikling av nye fremtidsrettede produkter.

Hvordan jobber vi med klima i de ulike forvaltningsformene våre?

Våre retningslinjer for klimarisiko og muligheter er avhengig av forvaltningsform (regelstyrt passiv eller fundamental aktiv):

Indeks- og Svanemerket forvaltning: Innen disse forvaltningsformene håndteres klimarisiko ved bruk av regler og eksklusjonslister som eksempelvis forbyr enkelte sektorer eller selskaper med direkte karbonutslipp uten hensyn til hvor selskapet befinner seg i verdikjeden, hvor selskapet er på vei, eller hva som allerede er priset inn i markedet. Innen Svanemerket forvaltning benyttes EGS-optimering, det vil si at selskaper med høy ESG-score oppnår en høyere allokering i porteføljen på bekostning av selskaper med lav score. Olje- og gass-sektoren ekskluderes i sin helhet.

Aktive forvaltere bruker fremtidsbasert scenarioanalyse som viktigste verktøy for å håndtere bærekraftsrisiko, - både positive og negative. Etersom alle selskapene er håndplukket basert på strategisk og finansiell analyse med bærekraftsrisiko naturlig integrert, har aktive forvaltere frihet og fleksibilitet til også å kunne investere i viktige overgangsselskaper (selskaper som beveger seg fra «grått» til «grønt»). Vi mener at aktive forvaltere har størst slagkraft gjennom å bidra aktivt gjennom eierskapsutøvelse om strategiske utviklingsmuligheter og dermed bidra til transparens og raskere kapitalomstilling. I tillegg, har aktive forvaltere i større grad mulighet til å investere i mindre selskaper som er kritisk for innovasjon og ny næringsutvikling. Vi krever at alle våre aktive forvaltere klassifiserer som artikkel 8 (eller høyere) i henhold til nytt klassifiseringsregelverk fra EU. Dette vil gi økt transparens i hvordan forvaltere fremmer miljø og sosiale forhold og ikke minst god selskapsstyring. Alle våre aktive forvaltere jobber iht. FNs 17 bærekraftsmål (SDG) og Paris-avtalens forpliktelser om nullutslipp innen 2050.

Vår metode:

- krav om at alle aktive forvaltere må klassifiserer som artikkel 8 eller høyere iht EU regelverket
 - kontinuerlig overvåking av klimarisiko, trusler og muligheter gjennom dialog og eierskapsutøvelse, samt bruk av 3 parts analyseverktøy for kvalitetssikring og rapportering
 - målrettet eierskapsarbeid for avkarbonisering samt bidra til at selskapene jobber mot et utslippsfritt samfunn i hele verdikjeden
 - karbon stress-test som gir en dypere forståelse av porteføljens posisjon i overgangen mot en lavutslippøkonomi. Kvalitativ og kvantitativ analyse
 - måling og rapportering av karbonavtrykk og karbonrisiko på porteføljenivå
- Til sammen gir det et flerdimensjonalt syn og nyttig innsikt i porteføljens karbonrisiko. Dette danner et solid grunnlag for portefølje- og risikostyring av ønsket eksponering mot klimarelatert risiko og potensiale.

Forventninger til selskaper vi investerer i:

- Styring og ansvar: Styrets og ledelsens rolle i vurdering og håndtering av klimarelaterte trusler og muligheter
- Strategi: Kartlegging og identifisering av aktuelle og potensielle virkninger av klimarelaterte trusler og muligheter for selskapets aktiviteter. Identifisere klimarelaterte spørsmål som kan ha vesentlig betydning for virksomheten både finansielt og operasjonelt
- Risikostyring: etablerte prosesser og rammeverk for håndtering av klimarelatert risiko som en integrert del i den helhetlige risikostyringen
- Utarbeide en klar og realistisk plan for reduksjon av direkte og indirekte karbonavtrykk, i samsvar med Parisavtalen
- Offentliggjøre relevant informasjon knyttet til klimarisiko og muligheter (TCFD globalt og EUs taksonomi i Europa)

Utfordringer med dagens klimadata og manglende standarder

Mer kunnskap og forståelse av klimarelatert risiko og muligheter er etter vårt syn nøkkelen til å nå 1,5-gradersmålet i Paris-avtalen. Vi anerkjenner betydningen av pålitelig, konsistent og sammenlignbar informasjon om klimarelaterte risikoer og muligheter som alle selskaper står overfor. Relevant informasjon spiller en viktig rolle for å sette finansmarkedene i stand til å prise risiko på riktig måte. Det bidrar også til å mer effektiv kapitalallokering som alle markedsbaserte økonomier er avhengige av.

Det eksisterer i dag mange ulike rammeverk for rapportering av selskapenes klimaeksponering. De færreste fokuserer på finansiell risiko, - eller heller om hvordan markedet har hensyntatt eventuell klimarisiko i verdsettelsen. Dette gjør at klimarelatert rapportering gir et fragmentert og ufullstendig bilde av eventuell risiko.

I tillegg er datakvaliteten i mange tilfeller svært dårlig, tilbakeskuende med stort rom for tolkning mellom selskaper og sektorer. Dette betyr at all rapportering må benyttes med varsomhet, og at informasjon fra ulike kilder ikke nødvendigvis er sammenlignbar.

Utfordringer med dagens karbonmålinger:

- I de fleste tilfeller måles det kun direkte utslipp (Scope 1) og utslipp fra bruk av elektrisitet (Scope 2), mens indirekte utslipp (Scope 3), dvs. utslipp fra varer og tjenester, som er mest interessant i forhold til «standed asset» risiko, måles ikke i dag.
- Dataene er tilbakeskuende, uten kapasitet å inkludere fremtidige planer som selskaper har lagt
- Det er langt fra alle selskaper som rapporterer CO₂-utslipp

SpareBank 1 Forsikring støtter TCFD-initiativet

Den mest kjente og bransjeaksepterte klimarapporteringen på selskapsnivå kommer fra Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). TCFD gir både generelle råd til hvordan selskaper på en bedre og mer systematisk måte kan rapportere om klimarelatert risiko og muligheter, det inneholder også spesifikke anbefalinger til ulike sektorer og bransjer. Den tidligere sentralbanksjefen i Storbritannia, Mark Carney, har vært sentral i arbeidet med å definere hva økonomisk klimarisiko betyr.

TCFD-rapportering har kraft til å gi bedre informasjon og økt transparens globalt som vil bidra til å gjøre markedene mer effektive. I stedet for å fokusere for mye på rapportering av kvantitative data (ofte tilbakeskuende), er det den obligatoriske strategiske vurderingen fra styret og ledelsen om hvordan selskapet blir utfordret og/eller revitalisert av Paris-avtalen som er den viktigste og kanskje mest relevante informasjonen i TCFD-rapporteringen.